

Животозастраховката е особен вид инвестиция. Обект на инвестициите е онази част от резервите в животозастраховането, която се получава след приспадане на техническите резерви от премийните приходи. Законовата рамка за инвестирането на резервите в момента е ограничена по отношение на смесените застраховки „Живот“ със спестовен характер, поради това че държавата гарантира сигурност на застрахованите. Държавни ценни книжа, облигации, недвижими имоти са основните инструменти, в които е разрешено инвестиране. В останалите видове застраховки, свързани с инвестиционни фондове, няма ограничения.

Застраховките „Живот“, свързани с инвестиционни фондове, се различават от класическите спестовни продукти. В класическите смесени рентни застраховки, които всички застрахователни компании предлагат на нашия пазар, инвестиционната част е с гаранция. Има калкулирана гарантирана лихва във всеки един от тези продукти. Щом има гаранция, Кодексът за застраховане поставя ограничения в инвестиционната програма на застрахователя, от една страна, а от друга, застрахователите избягват по-рисковите инвестиции. И тогава инвестициите се правят основно в ДЦК и в облигации, защото те дават сигурност и гаранция.

Спестовността е по-висока при дългосрочните застраховки. Базата за начисляване на доходността е застрахователната сума и затова колкото повече вноски е направил застрахованият, толкова по-висока ще е стойността на неговата застрахователна сума. Размерът на спестовната част в животозастраховките зависи от продължителността им и от специалните условия на застраховката - дали са с ограничено или с неограничено рисково покритие. От значение е и възрастта на застрахования.

До момента този вид застраховки се продават само в три компании: ЗК „Дженериали Живот“, ЗАД „Алианс България Живот“ и ЗПАД „ДЗИ“.

Съгласно Кодекса за застраховане застраховката „Живот“, свързана с инвестиционен фонд, е застраховка, при която застрахователните плащания са изцяло или частично зависи от стойността на дялове, издадени от инвестиционни дружества и договорни фондове, извършващи дейност по реда на Закона на публичното предлагане на ценни книжа, както и акции и дялове на колективни инвестиционни схеми, или от стойността на активи, включени във вътрешни фондове на застрахователя - споделя **Веселин Тонев, директор „Дългосрочно животозастраховане“ в ЗПАД „ДЗИ“**. - В случаите и дяловете могат да бъдат издадени от колективни инвестиционни схеми със седалище в Европейския съюз. При този вид застраховка водещ характер има спестовният (депозитният) компонент на премията, който не зависи от рискови фактори като възраст или здравословно състояние.

„Тази застраховка се предлага от 1.10.2004 г. за минимален срок от 10 години в ЗАД „Алианс България Живот“, защото за кратки срокове фондовете могат да реализират и спадове - обяснява **Пламен Яльмов, изпълнителен директор на компанията**. - А за срок над 10 години няма фонд със загуба. Така че винаги ще бъде реализирана печалба, а колко ще бъде тя зависи от финансовите пазари. Застраховката е дългосроч-

на, за да могат да се компенсират именно тези спадове във времето и да се реализира печалба в края на срока.

През миналата година сме произвели 10 пъти по-висока премия по тези застраховки в сравнение с 2005 г.

Какво представлява фондът, който влага средства та от спестовната част?

Законовата рамка за инвестирането на резервите в момента е описана в Кодекса за застраховане, като са описани видовете активи, в които застрахователят има право да инвестира техническите резерви, както и правилата за диверсификация.

Най-общо фондът представлява портфейл от ценни книжа, акции, облигации и др. финансни инструменти, управляеми от инвестиционно дружество в полза на множество инвеститори.

При тази застраховка на ЗАД „Алианс България Живот“ се предлага палитра от фондове (т.н. взаимни или доверителни), при което кли-

БОГАТИТЕ ЩЕ ОПИТАТ СВЕТОВНИТЕ КАПИТАЛОВИ

ентът сам избира или му се препоръчва програма. Изборът зависи от възрастта и финансовото му състояние. Всеки клиент влага това, което иска като инвестиционна програма. Установено е, че по-младите клиенти предпочитат вложения в акции на компании, по-увлечени клиенти предпочитат Държавни ценни книжа и облигации. По този начин се избира програма, подходяща за отделния клиент.

Всички фондове са на „Алианс“ и се намират в Европа (Люксембург) и в САЩ. Компанията не работи с български фондове поради дългосрочната програма по този продукт, а иска да предложи професионално управление на средствата. Фондовете са съществуващи още от първата половина на ХХ век, има стотици такива фондове, управявани от професионални мениджъри.

В какви инструменти се влага спестовната част на застраховката?

По принцип фондовете в света се развиват в три направления. Първото касае т.нр. „агресивни фондове“, като поголямата част от парите инвестират в акции на фирми. Второто направление е „консервативно“ - инвестира основно в ДЦК и в облигации. Третото направление е „балансирано“ - т.е. предлага смесени инвестиции и в повече рискови, и в по-малко рискови инструменти.

„Масата хора обаче, поне в нашата компания, проявяват интерес към „агресивните фондове“ - допълва П. Яльмов.

„Финансовите инструменти, в които се предлагат портфейлите на инвестиционните фондове, могат да бъдат комбина-

ция на акции, държавни ценни книжа, имоти и т.н. - обяснява В. Тонев. - Фондовете, които се предлагат на пазара, са с ниско, високо или балансирано ниво на рискове, което е обратно пропорционално на очакваната доходност. Също така доходността по застраховката може да бъде свързана с развитието на известен борсов индекс, примерно Dow Jones EUROSTOXX - европейски компании, DAX - Германия, FTSE - Великобритания, и гр.

В каква валута се прави застраховката и с какви срокове е тя?

Продуктът на ЗАД „Алианс България Живот“ се предлага в две валути - в евро и в долари. Всяка валута има по 9 фонда - 6 самостоятелни и 3 програми. Самостоятелните фондове имат различни профили - агресивен, консервативен, балансиран. Всеки клиент може да направи портфейл от фондове с различен процент инвестиции и комбинации в 9те фонда и с различен рискове. Програмите обикновено се избират от клиенти, които не могат или не искат сами да направят избор за своите инвестиции. Във всяка програма има портфейл от фондове (обикновено от 5 до 8 на брой), избрани от дружеството специално за клиента.

Застраховките „Живот“ с инвестиционни фондове имат данъчни облекчения.

Възможни облекчения. От годишния доход на клиента „на входа“ може да се приспаднат до 10%, вложени в застраховка, без за това да се плащат данъци.

Какви са различията на продукта и какво е новото?

„Фондът на ЗАД „Алианс България Живот“ в Източна Европа, влагаш само в акции в Източна Европа и в които са руски компании като „Малев“, „Лукойл“, полската „Лот“ и т.н., само за 2.5 години постигна доходност от 50% - споделя П. Яльмов.

Спестовната част по този вид застраховки е основната, а рисковата е минимална. Конкретно продуктът на ЗАД „Алианс България Живот“ покрива само риска „смърт“, а останалото е рискова. Допълнително към него се предлага и пакет „Злополука“, като клиентите могат да си купят само отделни рискове или целия пакет.

„За първи път ние въведохме т.нр. „извънредна премия“ - обяснява П. Яльмов. - На пазара съществуват месечни, 3-месечни, 6-месечни и годишни премии, съществува и еднократна премия. Нашата „извънредна премия“ се внася от клиентите ни, когато имат възможност за това, и касае само инвестиционната част на продукта. Това е голямо улеснение и касае целия период на застраховката.“

При смърт на застрахования ползвашите лица получа-

Веселин Тонев: Животозастраховането в България е слабо развито в сравнение с другите страни от Европейския съюз. Данъчните облекчения върху премиите по застраховките „Живот“, вкл. и по тези, свързани с инвестиционен фонд, са важно условие за развитието на този бизнес. Също така е необходимо данъчната политика по отношение на животозастраховането да има постоянен и дългосрочен характер предвид факта, че полиците обикновено са срока над 10 години.

ват застраховката. Ако застрахователната сума е 10 000 евро например, а има натрупани само 1000 евро, ползвашото лице получава цялата застрахователна сума по полицата.

Предпочитаната валута по застраховките „ЖИВОТ“, свързани с инвестиционен фонд в ЗПАД „ДЗИ“, през последните години е евро.

Инвестиционните фондове, предлагани от ЗПАД „ДЗИ“, са вътрешни фондове на компанията.

По принцип застраховките „Живот“ с инвестиционен фонд са коренно различни от класическите смесени застраховки. Това, което ги отлива, е основно, че това по-скоро е инвестиционен продукт, а не класическа спестовна застраховка. Обикновено продуктът се състои от два компонента - рискова застраховка и спестовен (депозитен) компонент. Рисковата защита може да бъде по-малка в сравнение с тази, която предлагат класическите застраховки.

Възможно е да липса гарантирана застрахователна сума при преживяване на срока, но се дава възможност за значително по-висока доходност през периода на застраховката в сравнение с класическите продукти.

„Продуктът, предлаган от ЗПАД „ДЗИ“, представлява някоя от популярните класически смесени застраховки „Живот“ или пенсионна застраховка, но предлагана под формата на свързана с инвестиционен фонд - обяснява В. Тонев. - По този начин клиентът избира къде да се инвестира математическият резерв на застраховката. При тези продукти ДЗИ гарантира минимален размер на застрахователната сума.“

